

ANNOTATIE

Door misdrijf verkregen; feit van algemene bekendheid.

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie bij Hoge Raad, 25-01-2022, ECLI:NL:HR:2022:44 (SR-2022-0023)

Commentaar bij HR 25 januari 2022, ECLI:NL:HR:2022:44.

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie schuldheiling is bewezen verklaard, over onder meer de bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat de in de bewezenverklaring genoemde fiets 'door misdrijf verkregen' was.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat de raadvrouw ter terechtzitting in hoger beroep uitvoerig heeft bepleit dat geen sprake is van schuldheiling nu uit het dossier niet blijkt dat de fiets was gestolen en uit het dossier evenmin kan volgen dat de verdachte ten tijde van het verkrijgen van de fiets wist of had kunnen weten dat deze van misdrijf afkomstig was. Het hof overweegt dat op basis van het dossier vaststaat dat het slot van de betreffende fiets open was, maar niet was voorzien van een sleutel. De verdachte heeft dit erkend en heeft daarover verklaard dat hij de fiets zo in handen heeft gekregen en geen onderzoek heeft verricht naar de oorzaak van het aldus geopende slot. Ter terechtzitting in hoger beroep heeft de verdachte verklaard dat hij het wel een beetje gek vond dat er geen sleutel in het slot zat. De fiets verkeerde – blijkens de zich in het dossier bevindende foto's – in goede staat. Het hof acht het een feit van algemene bekendheid dat een fiets afkomstig is uit enig misdrijf als deze in goede staat verkeert en een open slot heeft waarbij de sleutel ontbreekt. Deze omstandigheid had de verdachte tot voorzichtigheid en nader onderzoek moeten nopen. Nu de verdachte geen enkel onderzoek heeft gedaan en op dit punt ook geen navraag heeft gedaan bij degene van wie hij de fiets geleend had, is hij tekortgeschoten in zijn onderzoeksplicht en had hij minst genomen redelijkerwijs moeten vermoeden dat de fiets was gestolen, zodat sprake is van schuldheiling.

De Hoge Raad overweegt dat op grond van artikel 339 lid 2 Sv feiten of omstandigheden van algemene bekendheid geen bewijs behoeven. Van algemene bekendheid zijn die gegevens die ieder van de rechtstreeks bij het geding betrokkenen geacht moet worden te kennen of die hij zonder noemenswaardige moeite uit algemeen toegankelijke bronnen kan achterhalen. Voor algemene ervaringsregels geldt hetzelfde (vgl. ECLI:NL:HR:2011:BP0291, r.o. 3.2.1). Bij dergelijke feiten of omstandigheden gaat het in de regel om gegevens waarvan de juistheid redelijkerwijs niet voor betwisting vatbaar is (vgl. ECLI:NL:HR:2016:522, r.o. 2.4). De Hoge Raad overweegt dat het hof heeft geoordeeld dat het een feit van algemene bekendheid is 'dat een fiets afkomstig is uit enig misdrijf als deze in goede staat verkeert en een open slot heeft waarbij de sleutel ontbreekt'. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel, in het licht van wat hiervoor is vooropgesteld niet zonder meer begrijpelijk is. Zonder nadere motivering heeft het hof niet kunnen aannemen dat sprake is van een ervaringsregel die meebrengt dat alleen al op grond van deze omstandigheden kan worden geconcludeerd dat het een door misdrijf verkregen fiets betrof. Nu het hof geen nadere vaststellingen heeft gedaan waaruit kan volgen dat de fiets van misdrijf afkomstig is, is de bewezenverklaring in zoverre ontoereikend gemotiveerd.